N:o 21. d. 1 November 1880.

NECKEN.

SVENSK MUSIKTIDNING.

I hvarje nummer ett eller flere nya och företrädesvis lätta musikstycken för piano eller sång.

Utgifvare: ALFRED LUNDGREN.

Stockholm, Isaac Marcus' Boktr.-Aktiebolag. 1880.

Utkommer den 1:sta och 15:de i hvarje månad.

Innehåll: **Fredrik Chopin** (forts.). — Beethoven och Göthe. — En dröm. — Trösteord. — Musikaliska akademien. — Ur tonverlden. — Offenbachiana. — Stockholmsteatrarnes repertoar.

Pianomusik: Afsked af lifvet af F. Chopin. — **Fantasistycke** af Hjalmar Brander. — **L'echo de lucern** af Brinley Richards.

Fredrik Chopin.

(Forts. fr. förra numret.)

Som det motiv, hvilket låg till grund för diktarinnan *George Sands* kärlek till Chopin, anföres i allmänhet i första rummet begäret att låta tala om sig och på sensationsartadt vis väcka uppseende. Häremot vitnar framför allt, att hon genom hela tio år med uppoffrande hängifvenhet egnade den ofta sjuklige, två gånger sin upplösning ögonskenligen nära hemfallne mannen en omvårdnad, om hvilken man måste säga, att den i de begge betecknade fallen räddade hans lif. *För* ofvananförda åskådning talar ensamt den omständigheten, att hennes böjelse efteråt verkligen kallnade, att hon afbröt det fullkomligt intima förhållandet till honom, oaktadt hon bordt känna honom tillräckligt för att veta, att hans sensibla natur icke länge kunde öfverlefva en sådan smärta.

Återkommen från Majorca till Paris med stärkta kropps- och själskrafter, egnade sig Chopin åter med ifver åt sitt kall: hans undervisning var eftersökt och betalades högt. Hans alltid rastlösa håg för komposition gjorde denna tid till den i denna riktning fruktbaraste i hans lif. Träffande säger Sucht med afseende härpå: »Då alla hans verk endast äro känsloutbryck af hans djupt upprörda själslif, nedskrifne med hans eget hjertblod, så måste själsspänningen under skapelseverksamheten så mycket mäktigare angripa hans klena organism och städse förorsaka en afmattning. Intet under således, att redan efter några år (1840) återigen nya symptomer läto höra af sig. Hans gode och nitiske läkare förmådde likväl ännu en gång uppehålla lifsgnistan, om han också icke kunde hindra svaghetens öfverhandtagande. På vintern 1846 och 47 förvärrades dock hans tillstånd derhän, att han af bröstbeklämning icke mer kunde gå uppför en trappa. Äfven denna gång fruktade hans vänner att han vore förfallen till Orkus, dock beskärdes honom än en gång räddning, om äfven blott för en kortare tid.

Dessvärre inträffade nu en händelse, som afskar hans själslifs rot: brytningen med hans väninna. Hans tidigare antipati mot denna fru, innan hon fjettrat honom med sin kärleksglöd, hade alltså varit en varning från hans genius. Han hade af inre motvilja undvikit henne liksom en ond ande, men i en svag stund lät han fånga sig af denna demoniska qvinna, som visserligen en gång räddade honom från döden och flera år paradisiskt förskönade hans lif, men också sedan blef hans dödsengel och med vindens fart bragte honom i grafven.

Madame Sand hade ju nu haft äran att heta Chopins väninna, hade flere år åtnjutit hans mest intima umgänge, det var henne nog. Den sjuke vännen förlorade retelsen för henne, likgiltighet gjorde henne taktlös och brytningen var färdig. Under det hon visste att trösta sig i andras armar, förtärde sig vår tondiktare i sorg och grämelse. Från denna stund uppfylde blott en qvalets tanke hans hela själ: sorgen öfver förlorad kärlekslycka. Han hade ingen stödjepunkt mer för den jordiska tillvaron och längtade efter döden, såsom den ende befriaren från hans osägliga lidanden. Kroppssmärtorna hade han i åratal med stilla, undergifvet tålamod fördragit; för själssmärtorna ville och måste han dock duka under. I dylika belägenheter har lifvet ej mera något värde; att bortfrätas i ängslan och qval, gråta blodstårar är den själskrankes enda njutning. Liszt skrifver som ögonvitne: i denna hjertekris talade Chopin jemt och samt åter om madame Sand. Tårar summo i hans blick så ofta han nämnde hennes namn; med ihållande hängifvenhet och veksinthet öfverlät han sig åt de bittra erinringarne af flydda dagar, som numera visade sig afklädde sin betydelserika strålkrans. Oaktadt all klokhet, som hans vänner uppbjödo, för att aflägsna ur hans minne detta föremål, återkom han likväl oföränderligen dertill, liksom ville han förstöra sitt lif med samma känslor, som tillförene hade styrkt och lyftat det, liksom ville han söka

vederqvickelse i detta dödliga gift. Att känna sig bäfva uti upplösning, under det han beskådade sina sista förhoppningars sista villor, var för honom den högsta njutning. Förgäfves bemödade man sig att gifva hans tankar en annan rigtning; beständigt begynte han att på nytt tala derom. Och om äfven hans tunga teg dermed, blefvo icke hans tankar, hans drömmar städse desamme? Ofta utropade han, att denna brytning på en långvarig vänskap bringade honom i grafven. — Vid denna tid blef han alldeles oigenkänlig. Men oaktadt hans onämnbara kropps- och själssmärtor, begynte dock på våren ett skimmer af tillfrisknande visa sig. Tyvärr kunde han likväl icke besluta sig att återtaga sin sommar-vistelseort, han förmådde icke att skilja sig från sina smärtors hemvist och qvarblef alltså i Paris. I följe deraf blef också vintern 1847 till 48 blott en vexling emellan återfall och derpå följande vederfående. Likväl bragte äfven denna gång våren nya krafter i den brutna organismen, så att han till och med tänkte på sin länge projekterade resa till England. Ja, detta förehafvande upplifvade honom till den grad, att han snart nog kände sig stärkt för resan och äfven verkligen styrde mot det länge efterlängtade London.

(Slutet följer).

Beethoven och Göthe.

Listan öfver främlingar, som under sommaren år 1812 befunno sig i Teplitz, berättar Wilder i hans *Beethovens sista lefnadsår*, angifver uttryckligen ditkomsten af kejsar Frans med en talrik svit, af Marie Louise, fransmännens kejsarinna med sitt hof, af kejsarinnan af Österrike, af konungen af Sachsen och hertigen af Sachsen-Weimar, af hertigarne Anton och Maximilian af Sachsen, af furst Witgenstein, af fursten af Curland och tjugo andra icke mindre illustra. Men bland alla dessa lysande namn fanns det ett som för Beethoven åtminstone strålade med en oförliknelig glans, det var Johann Wolfgang von Göthes, geheimeråd vid hofvet i Weimar. *Fausts* författare, anländ den 15 Juli, hade tagit in på hôtel Vaisseau d'or.

Sedan länge tillbaka hade Beethoven önskat formera bekantskap med sin älsklingsskald. Han slöt sig ofördröjligen till honom och lät ingen dag gå förbi, som han icke höll honom sällskap. Arm i arm gingo de ut att promenera, samtalande och afhandlande tusen saker som intresserade dem, allt under det badgästerna gåfvo plats och vördnadsfullt helsade dem vid förbigåendet. Göthe, nyligen anländ, förvånade sig öfver dessa bevis på höflighet, som han, naivt nog, tog ensamt åt sig, och syntes öfverraskad af att vara så populär. Då han för hundrade gången lyfte handen för att svara på de förbigåendes artighet, fattade Beethoven leende hans arm: »Trötta er inte så der, sade han, det är för mig som det goda folket lyfter på hatten.»

Detta sammanträffande med författaren till *Faust*, så ifrigt efterlängtadt, blef emellertid föga gynsamt för den prestige, som skalden från Weimar på afstånd utöfvade på *Fidelios*' kompositör. Dessa begge så olika män voro ej danade för umgänge med hvarandra. Göthe, ett tjugotal af år äldre, torr själ, sjelfkärt hjerta, hofmannens servila sinnelag, kunde icke sympatisera med Beethovens ädla natur och sjelfständiga karakter. Denna djupa åtskilnad dröjde icke länge att manifestera sig i en minnesvärd omständighet.

En dag då de promenerade tillsammans genom Teplitz' gator, såg Göthe på afstånd den kejserliga familjen komma. Genast, i det han släppte mästarens arm, lopp han och ställde sig vid vägkanten, ödmjukande sig djupt och bugande sig ända till jorden. Indignerad af denna åtbörd, vände Beethoven sin följeslagare ryggen, fortsatte helt lugnt sin väg och passerade nästan alldeles tvärsigenom hofmannaflocken, knappast vidrörande sin hatt, fastän kejsarinnan och erhehertigarne bragte honom sin helsning helt familjärt.

Detta djerfva streck, som tydligen gjorde större heder åt hans karakter än åt hans uppfostran, har berättats af mästaren sjelf i ett bref, hvars autencitet man utan fullgiltigt skäl har bestridt, adresseradt till Bettina Brentano.

»Furstar och konungar, säger han, kunna göra geheimeråd allt efter som det faller dem in, de kunna behänga dem med ordnar och band, men deras nåd räcker inte till för att skapa en Göthe, en Beethoven. Det är orsaken hvarför de äro skyldiga oss aktning.»

Utan tvifvel är det der stolta ord, men rådet Göthe var föga stämd att uppfatta och gilla dem. Det är antagligt att ett lifligt meningsutbyte följde på denna händelse, och att Beethoven, med sin vanliga hetta, bör hafva utbrutit i föga valda ordalag emot denna ytterliga ödmjukhet, hvilken han betraktade som en låghet. Han erkänner dessutom i sitt bref till Bettina att han duktigt skrupensat upp den illustre poeten och klarsköljt hans hufvud grundligt: *Ich habe ihm den Kopf gewaschen*. Ett temligen onyttigt såpbad och som i Göthes själ bordt qvarlemna ett föga angenämt minne af den djerfve, som tillåtit sig att korrigera honom.

Det är i sjelfva verket anmärkningsvärdt att Göthe i sina Memoarer icke en enda gång nämner Beethovens namn. Det enda ställe, der det är fråga om mästaren, är i ett bref adresseradt till Zelter, direktör för *die Singakademie* i Berlin, för hvilken man Göthe hyste en aktning som ensamt hans brist på musikalisk smak kan förklara. Se här hvad han tillskref honom från Carlsbad, under datum af den 2 september 1812, d. v. s. få dagar efter det äfventyr som vi nyss ofvan berättat:

»I Teplitz gjorde jag bekantskap med Beethoven; hans talang förvånade mig högeligen. Olyckligtvis är det en oregerlig krabat. Han anser att verlden är en afskyvärd uppfinning. Åsigten kan vara riktig, men den är ej egnad att göra lifvet drägligare för honom sjelf och dem han umgås med. Man måste ursäkta honom i alla fall och beklaga honom, ty han håller på att fullständigt förlora hörseln, och denna åkomma är honom ännu mera till mehn för hans umgängesförhållanden än för hans konst. Redan ganska lakonisk af naturen, kommer han att i dubbelt mått blifva det tillfölje af denna olycka.»

Och dock kunde denna oregerliga varelse, denne grofhuggare, denne tölp vid tillfälle släta ut tassen, hvilket bevisas af denna förtjusande biljet, adresserad till en tioårig virtuos, som hade tillskritvit honom för att uttrycka sin beundran och bedja honom emottaga en portfölj, broderad efter hennes smak.

»Min goda och kära Emilie, min lilla rara väninna! mitt svar på din skrifvelse har låtit vänta på sig. En mängd göromål och min fortfarande opasslighet skola tjena mig till ursäkt, vidare bevisar mitt vistande i Teplitz, dit jag kommit för att återvinna min brutna helsa, tillräckligt att jag icke betjenar mig af några simpla svepskäl.

»Beröfva icke Händel, Haydn och Mozart deras lagerkrans för att erbjuda den åt mig, kära barn; de äro den tusen gånger värdigare än jag. Hvad din portfölj beträffar, så skall jag förvara den tillika med andra bevis på aktning, som jag ännu icke till fullo förtjent.

»Fortsätt att arbeta, åtnöj dig icke med ett ytligt studium i musik, utan sök att tränga till dess innersta. Hon är värd denna ansträngning, ty konsten och vetenskapen kunna ensamt höja oss mot det gudomliga.

»Om du hyser någon önskan som jag kunde uppfylla, kära Emilie, så vänd dig fritt till mig; den verklige konstnären hyser alls ingen ringaktning för de anspråkslöse. Han inser det konsten är oändlig och har inga gränser: i det dunkel, hvaraf han omgifves, anar han alltför väl det omätliga afstånd som skiljer honom från hans mål Också bedröfvas han och är modfäld, allt under det man beundrar honom, öfver att ej kunna hinna dessa höga regioner, der han på långt afstånd ser glimma det strålande ljus, hvars eröfring hans snille drömmer om.

»Nog skulle jag gerna vilja besöka dig och jag skulle föredra att söka gästfrihet i ditt enkla hus framför många högmögna herrars, hvars hjerta endast hyser fattigdom. Kommer jag någon gång till H . . ., så kan du lita på att jag tar in hos din familj.

»I mina ögon hafva menniskorna inga andra företräden än dem som dygden tillförsäkrar dem. Bland hederligt folk trifs jag och känner mig lycklig!»

Hvad skulle Göthe sagt om han hade känt till detta stycke? Hade han icke måst medgifva att besten, som han sett skutta, kunde om det behöfdes räcka vacker tass. Hvad mig angår, när jag ser Beethoven göra sig så smekande och mildra tordönet i sin röst till de ljufvaste harmonier, så tycker jag mig höra Botten, då han begär att få de mest olika roler i fördelningen af *Pyramus och Thisbe*.

»Låt mej få spela lejon också; jag skall ryta så bra att allihop ska' få godt humör, jag skall ryta så att hertigen skall ropa: da capo! da capo!»

»Om du ryter alltför fasligt, så skrämmer du hertiginnan och de andra damerna

AFSKED AF LIFVET.

Lätt arrangemang.

Andante. *F. Chopin.*

PIANO.

p

tr *rall.*

a tempo.

p

tr *rall.*

1:o 2:o.

fp *pp*

FANTASISTYCKE.

Andante maestoso.

Hjalmar Brander.

PIANO.

p *f* *mf*

mf

pp *f* *piu vivo.* *à tempo.*

p

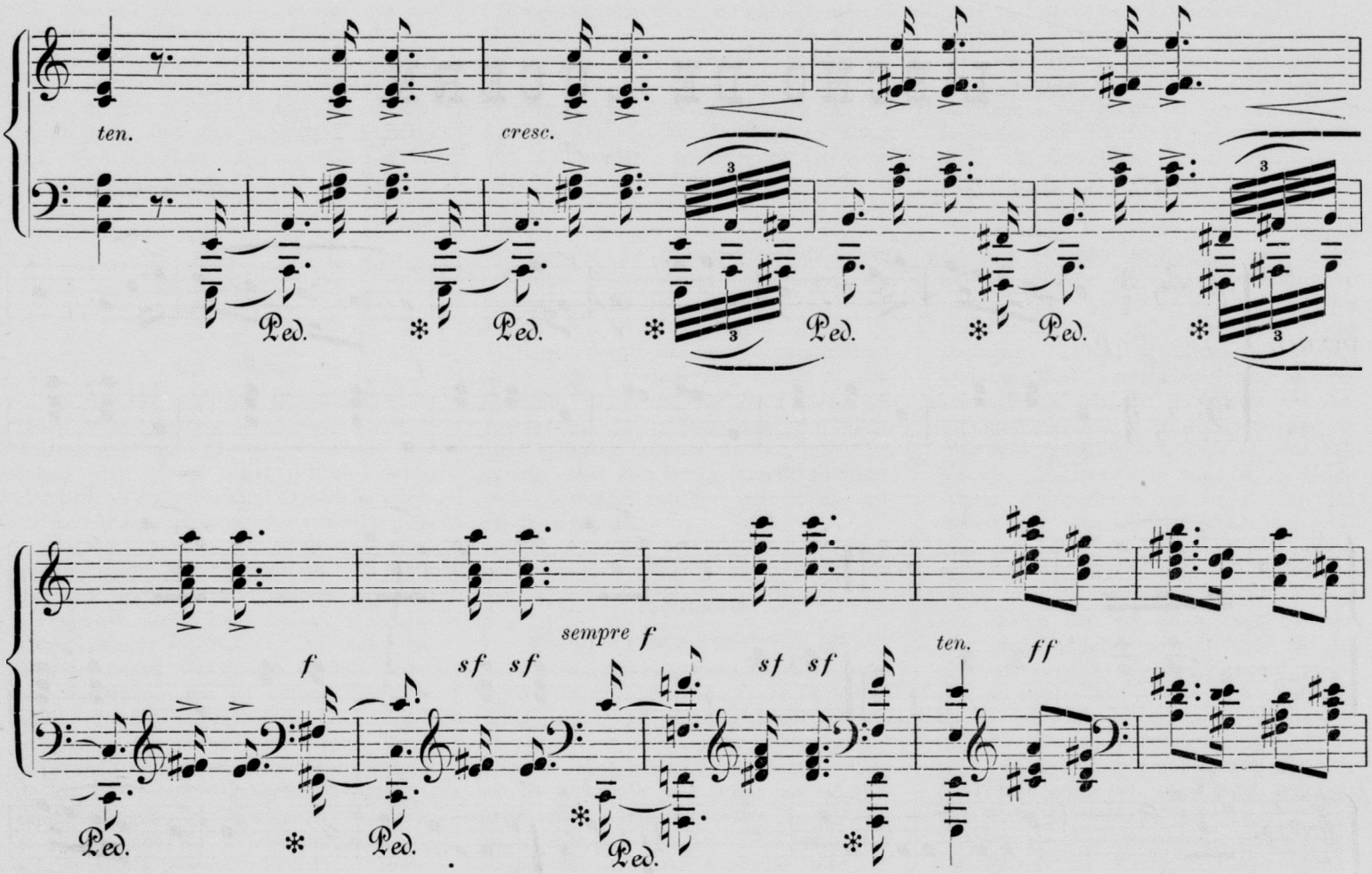
ten.
cresc.
Ped.
sempre f
f
sf sf
ten.
ff
rallent.
p
tranquillo.
calando.

L'ECHO DE LUCERN.

Andantino quasi allegretto. *Brinley Richards.*

PIANO.

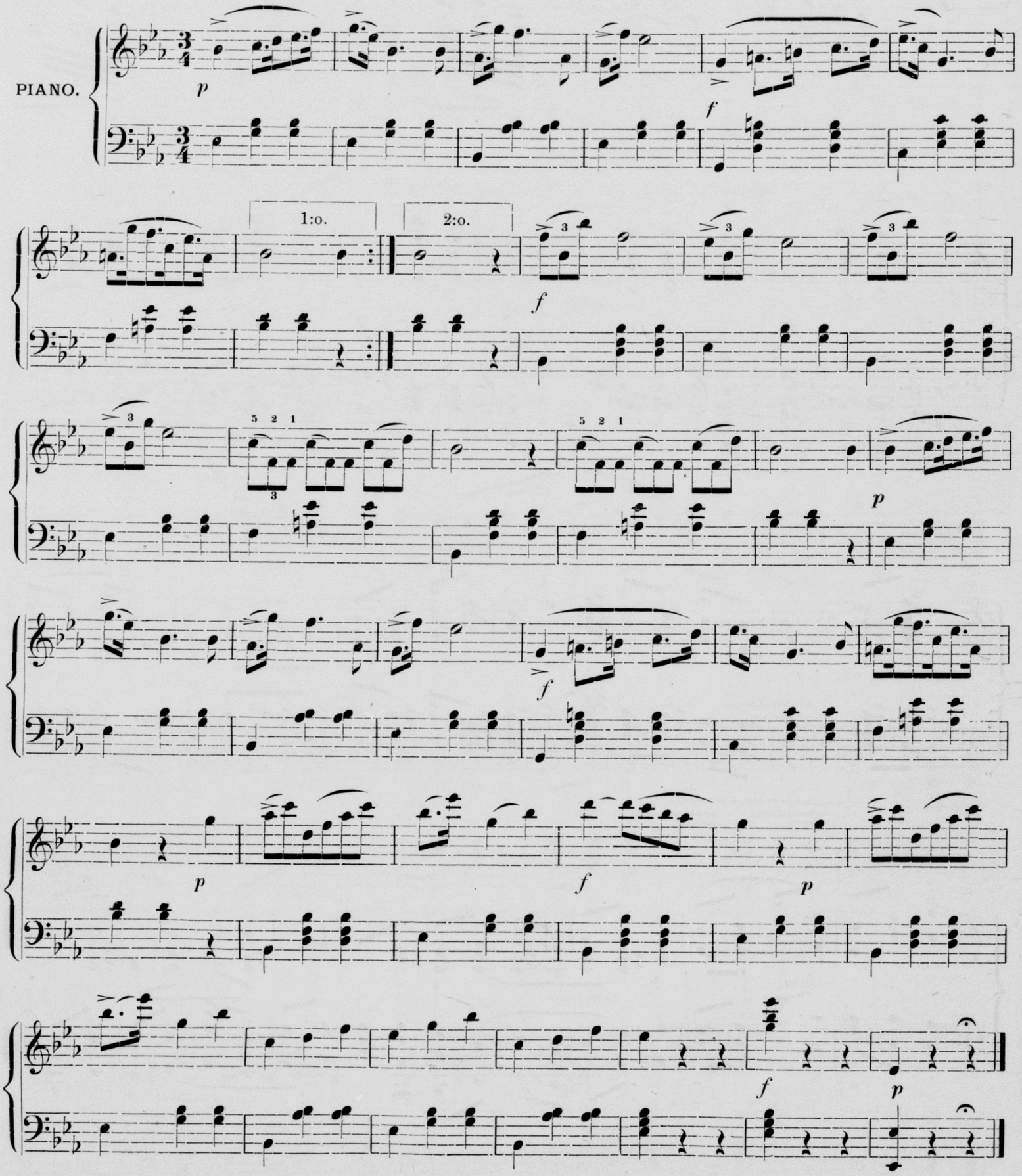

så att de börja skrika och det vore nog för att få oss hängda allesammans.»

»Jag medger, go' vänner, att om vi gjorde dessa damer tokiga af förskräckelse, så skulle de just ha qvar jemt så mycket förstånd som fordrades för att låta hänga oss. Men jag skall stäfja min röst, så att jag skall ryta för er så mildt som en turturdufva. Ja, jag ska' ryta så att ni tror det är en näktergal.»

En dröm.

Hr A., vår omtyckte och uppburne lyriske *primo amoroso*, är sedan länge publikens gunstling. Ej nog att han är uppburen; han *uppbär* också sjelf en ansenlig och briljant repertoar samt dymedelst äfven väl konstinstitutets prestige i väsentlig mon.

Här är ej platsen för skildringen af ett konstnärskap, som för öfrigt bäst skildrar sig sjelf i sitt framträdande och i sin verksamhet. Detta må dessutom vara glansrikare pennor förbehållet. Vi tänkte endast att berätta en ganska märklig dröm, som konstnären här om natten lärer hafva haft.

Det är lagom sent en afton, då till påföljande dag annonserats till uppförande de Rossiniska melodi-kaskader, hvilka sammanfattas under benämningen: *Barberaren i Sevilla*, som hr A. med tankar på de solglimmande koloratur-motiven i grefve *Almavivas* parti, stilla öfverlemnar sig i Morfei armar.

Försynen är mild. Hon gjorde menniskans sömn till ett vistande i den obundet vexlande diktens fagra lustgård.

Den inslumrade inträdde i denna de allgestaltiga tingens verld.

Han tyckte sig vandra genom de rymliga salarne af en med all komfort inredd modern sjukvårdsanstalt, ehuru tingen antogo verkligheten vidt öfverträffande former. Så voro patienternas namn uppklistrade i de grannaste färger å särskilda taflor. Läkedomssafter leddes i stora guttaperkaslangar försedda med dinapp till hvar och en af sängarne. Ett metalliskt kling klang, såsom af arbetande mortelstötar, angaf närvaron af ett apotekarelaboratorium, öfver hvars dörr stod skrifvet: flitens verkstad. Af läkarne voro tre nyutnämnde; de buro hvar sin esophagial-sond samt studerade och jemförde noga sina annotationsböcker. Stora salens luftiga hvalf uppbars af lefvande pelare i menniskogestalt, i hvars anleten skönjdes månget bekant drag. Bland dessa lefvande kolonner, som tillika voro rörliga och kunde förflytta sig fram och tillbaka på det mest otvungna sätt, allt under det hvalfvet behagfullt svigtade och gungade efter deras minsta rörelser, tyckte sig den drömmande vara inordnad. Sedan ett kolossalt förhänge öppnat sig, bakom hvilket scenen, som utvisade ett vildt romantiskt landskap i dunkel månbelysning, utgjordes af den omedelbara gudsskapade naturen, hördes på afstånd en sällsam musik, omöjlig att beskrifva. Allt efter som den närmade sig tillväxte dess styrka; månen gick i moln, vinden började blåsa, nattliga väsenden uppdykte i fantastiska skepnader; musikens crescendo öfvergick till dån: det är *don Bazils aria*, ackompagnerad af stormens hvin, af skogsandars jubel, föredragen af en uppe på en bergspets gestikulerande smidig Samielsfigur, hvars röst har en Wachtels klang. Vid det ställe i texten, der det heter: »som en salfva af kanoner» sammanstörta trädtopparne och bergspetsarne, och doktor Bartolo, som åhör arian, faller af förfäran baklänges — i Figaros qvarglömda tvålfat.

Denna det sublimas och det komiskas blandning kom drömmaren att le — han vaknar med ett hjertligt, godt skratt.

Dagen derpå var det spektakelförändring, om vi minnas rätt, i följd af sjukdomsfall. I stället för *Barberaren* gafs *Friskytten*. Aldrig hade Max' parti utförts mera tillfredsställande än nu, gifvet af samme artist som brukar excellera i Almavivas perlande rullader och i hans trånande serenad.

Trösteord

till de förbigångna orgelkonstnärerna.

Vi lefva i vanskligheternas verld; i denna verld utfaller mycket emot vår förmodan. Huru korsas ej våra djerfvaste planer! huru grusas ej våra käraste förhoppningar! Ödet är oberäkneligt; det är att förlikna vid en tonsättare som slösar med de bjertaste effekter, de kuriösaste rytmer, de originellaste vändningar. Dess lek, i yster obundenhet närmast jemförlig med ett wagnerskt musikdrama, förelägger i sin sfinxartade outransaklighet tanken mången svårlöst gåta. För dess makt bäfvade forntiden. Hellener-sagans tragiska hjeltar uttömde förgäfves sin kraft i kamp mot detsamma: Prometheus smiddes vid klippan af förtörnade gudar, sjelfva likt asplöf darrande för den oberäkneliga, den obevekliga *ananke*.

Vår åskådning är väsentligen en annan än forntidens. Vi veta det vi bära vårt öde i vår egen barm; vi anse oss bäst besegra dess makt genom att segra öfver oss sjelfva. Men månne icke äfven vi äro ställde under inflytande af det oförutsedda? Höjas och sänkas vi icke, likt tidvattnet, af utom oss verkande krafter? Denna komplex af kraftverkningar, kan den ej stundom förliknas vid den inom ett sol- eller planetsystem förefintliga, och till hvars klara åskådliggörande erfordras de skarpsinnigast uttänkta algebraiska former? Hvilket fält för den spekulativa tanken! Men också hvilken vederqvickelsens balsam för en sårad sjelfkänsla att veta, det jemväl mensklighetens heroer oftast dukat under, att sålunda bemödandet ensamt för sig är skönt, samt att det är en sanning, att »tanken blott är vår, ej tankens mål».

Jag har visserligen icke varit i tillfälle att genom åhörande och åseende af ert spel öfvertyga mig om er kompetens till den plats I haden sökt. Men *att* I haden sökt denna framstående plats bevisar, ju redan det, en viss öfverlägsenhet i ämnet. Huru fröjdar sig alltså ej mitt sinne vid åtankan af den virtuositet I, hvar och en af eder, besitten! huruledes »Instrumenternas konung», besjälad af er, talar visdomens och skönhetens språk! Jag beundrar i andanom era fingrars smidighet, era fötters snabbhet och säkerhet. Hvad kunna de bachska allegro-pedalpassagerna väl genera er? hvilken lätt och angenäm lek blir icke för er utförandet af t. ex. den stora F-durtoccatan i $^3/_8$-delstakt, der det flygande tempot segerrikt framstormar genom de knagligaste svårigheter. Detta är nu för er samma sak som att spela en Kuhlaus sonat. Och när jag tänker på edra fuga-improvisationer; ack! Det för tillfället uppgifna temat ikläder sig under era fingrar en den smidigaste väfnad af lärdom; hela den kontrapunktiska arsenalens rika förrådskammare öppnas för undrande och beundrande blickar; i ett nu bortvinkas vår tids hela ytlighet och flackhet, den hel. Cäcilia nedskickar från sin höjd en välbehagets strålglimt ur sin englablick. Jag tänker mig edra väl öfvervägda lärometoder, de der segerrikt bestått pröfningens skärseld: jag tänker mig den beundransvärda skarpsinnighet, med hvilken I afvägen skälen för och emot, angående den eller den applikaturens företräde vid det eller det stället: allt för vinnande af ett det möjligast lättflytande spel. Ja, jag tänker mig allt detta och jag känner en tillfredsställelsens ljufhet, jemförlig med Platons, då han prisade sig lycklig att vara född menniska, att vara född grek, att vara född på Sokrates' tid.

Dock kan jag icke snarare förlikna mig vid Marius på Kartagos ruiner? Hvem betviflar väl att icke I besitten alla de ofvan uppräknade glansrika egenskaperna; att icke hvar och en af eder är en Seb. Bach? De flesta af eder ären, I ock, likasom han, komponister. Men hafven I väl gjort er sjelfva redo för, hvad den meningsbrytning, som bland oss företrädesvis tycks representera samtiden, egentligen fordrar af en orgelspelare, en komponist?

Fordran på orgelspelaren, och det som konsertist, kulminerar och finner sin höjdpunkt i: Marche Triomfale af Lemmens.

Fordran på komponisten är, att han, ifall han ej ser sig kunna i verldsrykte täfla med Wagner, Gounod och Verdi, bör blygas samt, så fort som möjligt: gå i kloster.

Den i toner diktande konstnärsanden, i sin utveckling hämmad, i sin verksamhet bruten och tillbakakastad, är den närmast oss omgifvande samtidens törhända mest tragiska konflikt.

Erkännom det storartade häruti, likasom i den förallmänligandets lugna tendens, som utmärker vissa tidsströmningar. I dessa synes åskådningen höja sig till en allmännelighet som helst förbiser enskildheter. Denna allmännelighet är härvidlag icke konstverket, icke konstnären, utan förmodligen *konsten*, fast i sin mest diamantrena abstrakthet. Gentemot denna glattslipade abstrakthet betyder konstverket ungefär så mycket som en beskedlig förslagsmening, och konstnären, såsom det blott enskildta, personliga, föga, ringa, ja intet. Konstens blomstring är hufvudsaken, hvilken omöjligen kan på ett eklatantare sätt ådagaläggas, än då hvarannan tarflig teaterstatist blir en spränglärd teoretiker, hvartannat stadsbud en utexaminerad musikdirektör. Då med sta-

tistiska siffror kan ådagaläggas, att den timliga nöden förhållandesvis kräfver sina flesta offer bland de rikast utrustade konstnärsnaturer, *då* har det idealiska tillstånd förverkligats, som förallmänligandet synes närma sig till, såsom ett mål.

Men nu är det sköna i konsten en med nödvändighet sig verkliggörande orubblig verldslag, som gestaltar förhållandena efter *sin* norm, som verkliggör det bästa, d. v. s. det högsta, djupaste och skönaste, bibehållande detta ur historien såsom en själens lefvande skatt, samt i oändlig nyhetsvexling allt fortfarande sjelfalstrar sig såsom det högsta, djupaste, skönaste. Men för att detta skall kunna ske fordras mensklig medverkan.

Vi akta oss varsammeligen för att vilja ställa konsten under moralfilosofernas ferla; men vi akta oss lika varsammeligen för att vilja förneka vigten och önskvärdheten af konstnärens dubbelt försiggående, allrika utveckling i etiskt och i estetiskt afseende, i karaktersstyrka och i intuitiv klarblick. Den tragiska gnistan är konstnärens högsta, är hans allt, hans Vestasflamma; men hon kan endast tändas vid qvalets smärteglöd, endast underhållas genom förbränning af vår sinlighets slagg. Hvilken kraftig handlingens sporre har icke konstnären i sin ärelystnad! Plötsligen stäckas dennas vingar, hans planer, så vidt som afseende det timliga, spolieras. Ödet förelägger honom problemer sådana som detta: Ät icke, värm dig icke; men — ditt hjertblod för sanning, för skönhet! Arme Prometheus!

»Ju högre lif, dess högre qval du röner»; se der hufvudsumman af den tröst jag är sinnad skänka eder.

Finnen I icke denna tröst nog ljuf, ja, då hafven I lyckligt och väl undgått såväl ifrågavarande qval som dess orsak och förutsättning. *Orfeus.*

Musikaliska Akademien.

Utnämningen till orgellärare vid konservatorium efter professor G. Mankell har nu egt rum. Med förbigående af de sökande, bland hvilka märktes namnen: Heintze, Andrée, Sjögren m. fl., har akademien valt hr S. Lagergren.

Lärare i harmoni: kapellmästaren hr C. Nordqvist.

Ur tonverlden.

Fröken Grabow har blifvit engagerad vid kongl. lyriska scenen samt har redan sjungit *Mignon* för nästan fullt hus. Fröken Ek utförde med bifall *Philines* roll för första gången.

I *Barberaren i Sevilla* har fröken Karlsohn haft vacker framgång som *Rosina*. Sagde pjes äfvensom *Fra Diavolo* och *Friskytten* hafva gifvits för goda hus. Hr Arnoldson har i alla tre operorna innehaft hufvud-tenorpartiet.

— Koralkomitéen (den i Upsala bildade) har haft sammanträde i Wexiö.

* * *

Wagner återbesöker Tyskland och konung Ludvigs hufvudstad München, der med anledning hvaraf stora musikaliska festligheter organiserats, men har för afsigt att definitivt nedsätta sig i Italien, i Venedig, hvarest för hans räkning skulle inköpas en egendom vid Canale Grande.

— Invigningen af Verdis staty på Scalateatern i Milano skall försiggå nästa vår. Man uppför då *Ernani.*

— Vid invigningen af Bellinis staty uppföres *Sömngångerskan.*

— Operettens mästare, Offenbach, får i Paris också sin staty, som får sin plats på théâtre des Variétés. Den kommer att utföras af bildhuggaren Franceschi.

— Pariseroperan spelar *Comte Ori* af Rossini samt en ny, mycket omskrifven balett, la *Corigane.*

— Det fattades i Offenbachs efterlemnade partitur till *Belle Lourette* åtskilliga arier, som likväl med lätthet kunna kompletteras med stycken ur funna papper af Offenbach. Léo Delibes utför detta arbete.

— Man hoppas i Paris i vinter få höra *Mefistofele* af Boiti, och det säges att Adelina Patti då skulle kreera Margaretas parti.

— M. Pasdeloup har den 17 Oktober öppnat sin stora serie af *concerts populaires* i vintercirken i Paris. Ensamt den ryska komponistskolan representeras der af namnen: Glinka, Dargomiski, Rubinstein, Seroff, Tschaikoffsky, Rimski-Korsakoff. Italien af Verdi, Boiti, Ponchielli, o. s. v. Tyskland af Wagner, Brahms, Raff, Goldmarck.

Beträffande Frankrike, så skall en revy i kronologisk ordning af dess komponister, från Lully till våra dagar, förfullända dessa intressanta program.

— Äfven England börjar bestå sig med egna infödda kompositörer; vid den treårsfest, som i medio af oktober egde rum i Leeds, uppfördes en ny kantat af Francis Barnett, *Building of the Ship*, samt *the Martyr of Antioch* af Arthur Sullivan.

Offenbachiana.

Om Offenbachs alltid vakna esprit berättar man en hel mängd saker, och vi ha endast att skörda bland de kärfvar, som pressen på olika håll uppskär, tack vare det goda minnet hos dem som kände honom.

Så börjom detta arbete.

Offenbach var, säger pariser-Figaro, en af de förste som gaf fester vid hundrade representationen af sina pjeser.

En gång vid en dylik fest i Paris (det var med anledning af *Prinsessan af Trapezunt*) reste sig Offenbach och framsade en speech på engelska; Xavier Aubreyet svarade honom på engelska och Angel de Miranda på spanska. Slutligen togs ordet af Désiré.

»Mina damer! mina herrar! jag hade för afsigt att utbringa en toast på franska, men jag fruktar att ej bli förstådd, jag afstår.»

* * *

Offenbach log åt allt, till och med åt sitt helsotillstånd.

Vid det tillfälle då det var fråga om hans resa till Amerika, sade en af hans trosförvandter till honom med en ton af falskt intresse:

— Ni gör orätt, käre vän, att så der utsätta er för ansträngningar; ty när allt kommer omkring så är ni ingen jette.

— Åhå, tyckte Offenbach leende, lugna er; min helsa är så klen att jag inte ens har kraft att vara sjuk.

Stockholmsteatrarnes repertoar.

från 15:de till 31 Oktober.

Kongl. Stora teatern: *Hugenotterna*, opera i 5 akter af Giacomo Meyerbeer. — Första Ristori-representationen d. 16 Okt.: *Elisabetta Regina d'Inghliterra.* — *Hvita frun på slottet Arenel*, opéra-comique i 3 akter af Boieldieu. — Andra Ristori-representationen d. 18:de Okt.: *Macbetto*, tragedia in 4 atti di W. Shakespeare. — Tredje Ristorirepresent. d. 20:de Okt.: *Giuditta*, tragedia in 5 atti del Cav. Paolo Giacometti. — *Carmen*, opéra-comique i 4 akter af G. Bizet. — *Barberaren i Sevilla*, opera-comique i 4 akter af Rossini. — *Maria Stuarda*, tragedia in 5 atti di F. Schiller (Ristorirepresent. d. 24:de okt.). — *Aida*, opera i 4 akter af G. Verdi. — *Medea*, tragedia in 3 atti di E. Legouvé (Ristorirepresent. den 27 okt.) — *Don Juan*, opera i 4 akter af W. A. Mozart. — *Mignon*, opera i 3 akter af Ambroise Thomas.

Kongl. Dramatiska teatern: *Rolf Berndt*, skådespel i 5 akter af G. Putlitz (öfversätt. fr. tyskan). — *Sqvallerherrskapet i Pont-Arcy*, komedi i 5 akter af V. Sardou. — *Falska juveler* komedi i 5 akter af Alex. Dumas d. y. — *Fru Inger till Östrått*, skådespel i 5 akter af Henrik Ibsen. — *Förbi!* komedi på vers i 1 akt af François Coppée. — *En lustyrann*, lustspel på vers i 2 akt. af Johan Vibe. — *Af kärlek till konsten*, komedi i 1 akt af Eugène Labiche. — *Pappa*, komedi i 3 akter af Eug. Leterrier och Alb. Vanloo.

Nya teatern: Till firande af *Fredrik Delands* femtioårs skådespelarejubilium d. 15:de Okt.: *Borgaren adelsman*, komedi i 3 akter af Molière, samt *Hittebarnet*, lustspel i 2 akter af Aug. Blanche. I förra pjesen innehade hr Deland *Jourdins* roll, i den senare *Konjanders*. — *Macbeth*, skådespel i 5 akter af William Shakspeare. — *Boccaccio*, operett i 3 akter af F. Suppé. — *Gnistan*, komedi i 1 akt af E. Pailleron. — *Teaterdirektören*, operabuffa i 1 akt. — *Sodom och Gomorrha*, lustspel i 4 akter.

Mindre teatern: *Cornevilles klockor*, opéra-comique i 3 akter af R. Planquette. — *Sjökadetten*, operett i 3 akter af R. Genée. — *Hvita korpen*, lustpei med sång i 4 akter, öfversättn. — *Giroflé-Girofla*, operabuffa i 3 akter af Ch. Lecocq.

Södra teatern: *Den nye bibliotekarien*, lustspel i 4 akter af G. von Moser.

E. NORBERGS PIANOMAGASIN
ÅLANDSGATAN 24
Stort lager af **Tafflar, Pianinon** och **Flyglar** till olika, men billiga priser.
NORBERGS PIANOMAGASIN
ÅLANDSGATAN 24.

Ännu finnas några få exemplar qvar af Necken från årets början. Lösnummer: 25 öre.